

31 december 2021
Auteur: Lotte Kamphuis

Onderzoek: Jongeren over geld, sparen en beleggen

Samenvatting

Cryptocurrency voor veel jongeren nog abracadabra: 6 op 10 begrijpen het niet echt

Online vliegen de crypto-advertenties je om de oren, maar begrijpen jongeren eigenlijk hoe het werkt? Voor bijna zes op de tien (57 procent) is het niet duidelijk wat cryptocurrency precies inhoudt. Een op de vijf (19 procent) jongeren investeert erin.

Dat blijkt uit onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, onder jonge mensen van 16 tot 35 jaar.

'Te technisch en vaag'

Jongeren voor wie het niet duidelijk is wat cryptovaluta precies zijn, vertellen vooral dat ze het maar ingewikkeld vinden of dat ze zich er nooit echt in hebben verdiept. "Iemand probeerde het ooit uit te leggen. Tot op bepaalde hoogte kon ik het volgen, maar daarna werd het voor mij echt te technisch en vaag", schrijft een deelnemer.

Een ander: "Ik kijk weleens explainers op Instagram, maar het voelt zo abstract. Ik snap niet hoe minen werkt en hoe de koers verandert." Meer jongeren kunnen zich hierin vinden. Zes op de tien (62 procent) begrijpen niet hoe cryptogeld gemaakt wordt en 55 procent vindt het onduidelijk waarom een cryptomunt in waarde stijgt of daalt.

1 op 5 heeft cryptogeld

Cryptocurrency is digitaal geld, dat je als ruil- of beleggingsobject kunt gebruiken. Bekende cryptovaluta zijn bijvoorbeeld bitcoin en ethereum. De digitale munten vallen buiten de regie van centrale banken en transacties verlopen via een decentraal netwerk van computers.

Van de deelnemers in het onderzoek vertelt een op de vijf (19 procent) cryptovaluta te bezitten. Vaak hebben ze meerdere soorten munten.

Koersschommelingen

Een meerderheid van de jongeren mét cryptovaluta is ervan overtuigd dat ze wel begrijpen wat cryptocurrency inhoudt (75 procent) en hoe cryptomunten worden gemaakt (77 procent). Niet alleen experimenteren ze met beleggen, maar vaak lezen ze zich ook in of volgen ze crypto-podcasts of YouTube-kanalen.

Ook vindt driekwart (75 procent) het duidelijk waarom een cryptomunt in waarde stijgt of daalt. Dat is opvallend, omdat cryptomunten bekend staan om hun koersschommelingen met fenomenale explosies en diepe dips. "Begrijpen waarom iets stijgt of daalt wil niet zeggen dat ik het kan voorspellen. Het is pure speculatie", voegt een deelnemer eraan toe.

Crypto om vermogen op te bouwen

Jongeren die cryptogeld bezitten zien het niet alleen als hobby, maar vooral ook als manier om vermogen op te bouwen, omdat het rendement vaak hoger is dan geld op je spaarrekening laten staan.

Een groot deel van alle deelnemers in het onderzoek (53 procent) maakt zich zorgen over de waarde van hun spaargeld in de toekomst. De rente op sparen is bij veel banken nagenoeg nul en door de inflatie zien ze hun spaargeld minder waard worden, waardoor het amper of niet meer loont om spaargeld op de bank te hebben staan. "Sparen is nu eigenlijk gewoon geld verliezen, dus ik heb een deel in crypto en beleggingen zitten. Dan verdeel ik m'n kansen en risico", aldus een deelnemer.

79% vindt zichzelf goede spaarder

Vind je van jezelf dat je goed of slecht bent in geld sparen?

Heel goed	28%
Redelijk goed	51%
Redelijk slecht	17%
Heel slecht	3%
Weet niet / geen mening	1%

Stelling: ‘Ik vind het belangrijk om altijd wat geld achter de hand te hebben.’

Eens	98%
Oneens	2%
Weet niet / geen mening	-

Open antwoord: Waarom vind jij jezelf wel of geen goede spaarder?

Een meerderheid (79 procent) vindt van zichzelf dat ze goed zijn in geld sparen. Ze schrijven bijvoorbeeld dat ze geen impulsieve aankopen doen, op prijzen en aanbiedingen letten bij het doen van boodschappen of regelmatig (automatisch) een geldbedrag opzij zetten. Een op de vijf (20 procent) noemt zichzelf geen goede spaarder. Sommigen vertellen dat ze niet genoeg inkomen hebben om te kunnen sparen, anderen vertellen dat ze hun geld vooral uitgeven.

Hieronder een willekeurige selectie van de open antwoorden:

“Ik denk altijd goed na voor ik geld uitgeef.”

“Ik probeer elke maand geld opzij te zetten.”

“Als de vaste lasten betaald zijn, heb ik niks over om te sparen.”

“Te vaak snoep ik van m’n spaarrekening. Ik ben een impulsieve koper.”

Op dit moment is de rente op sparen bij veel banken nagenoeg nul. Als je veel spaargeld hebt, geldt er soms zelfs een negatieve spaarrente. Je betaalt dan geld om te sparen. Ook is de inflatie van geld al lange tijd hoger dan de spaarrente. Op die manier wordt je spaargeld minder waard.

In hoeverre maak jij je op dit moment wel of geen zorgen over de waarde van je spaargeld in de toekomst?

Veel zorgen	17%
Redelijk wat zorgen	36%
Niet zoveel zorgen	36%
Helemaal geen zorgen	7%
Weet niet / niet van toepassing	4%

Open antwoord: Waarom maak jij je hier wel of geen zorgen om?

De helft (53 procent) maakt zich zorgen over de waarde van hun spaargeld in de toekomst. Ze zien hoe hun spaargeld door inflatie minder waard wordt en het amper of niet meer loont om spaargeld op de bank te hebben staan. Een enkeling zegt zijn/haar spaargeld van de bank af te halen als er een negatieve spaarrente komt. Vier op de tien (43 procent) maken zich geen zorgen. Ze vertellen bijvoorbeeld dat ze toch weinig of geen spaargeld hebben, niet zover vooruit te denken, binnenkort een huis hopen te kopen of dat ze hun geld (gaan) beleggen.

57% vindt beleggen een risico

Beleggen is het investeren van geld met het idee dat die investering in de toekomst meer waard wordt. Je hebt bijvoorbeeld traditionele vormen zoals beleggen in aandelen of fondsen. Een nieuwere vorm is beleggen in cryptocurrency.

Ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?

	Eens	Oneens	Weet niet / geen mening
'Ik spaar liever geld op mijn rekening, dan dat ik mijn geld beleg.'	63%	27%	10%
'Je moet alleen beleggen met geld dat je kunt missen.'	92%	3%	5%
'Beleggen is een goede manier om vermogen op te bouwen.'	58%	21%	21%
'Ik vind geld beleggen een groot risico.'	57%	30%	13%

Vind je dat jij veel of weinig weet over beleggen?

Heel veel	3%
Redelijk wat	22%
Een beetje	34%
Heel weinig	41%
Weet niet / geen mening	-

Beleg jij je geld?

Je kunt meerdere antwoorden aankruisen.

Ja, in aandelen/obligaties/fondsen	29%
Ja, in cryptocurrency	19%
Ja, in iets anders namelijk:	4%
Nee	62%
Weet niet / geen mening	1%

De volgende vragen zijn gesteld aan deelnemers die beleggen.

Waarom beleg jij?

Je kunt meerdere antwoorden aankruisen.

Omdat het rendement meestal hoger is dan de spaarrente	74%
Om vermogen op te bouwen	74%
Omdat ik het leuk vind / als hobby	39%
Om negatieve rente over mijn spaargeld te vermijden	17%
Omdat ik een bepaald spaardoel wil halen	13%
Omdat ik beleggingen heb gekregen (bv. van je ouders)	11%
Omdat mijn vrienden ook beleggen	10%
Omdat iemand die ik volg op sociale media ook belegt	1%
Anders	9%
Weet niet / geen mening	-

Vind je het wel of niet belangrijk dat je jouw geld op een duurzame manier belegt?

Heel belangrijk	13%
Redelijk belangrijk	34%
Redelijk onbelangrijk	26%
Heel onbelangrijk	23%
Weet niet / geen mening	4%

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die niet beleggen.

Waarom beleg jij niet?

Je kunt meerdere antwoorden aankruisen.

Ik weet er te weinig over	59%
Ik vind het te risicovol	48%
Ik weet niet waar ik moet beginnen	36%
Ik heb geen zin om me hierin te verdiepen	33%
Ik heb geen geld (over)	26%
Ik ken niemand die me daarbij kan helpen	20%
Ik ben van plan mijn (spaar)geld op korte termijn te gebruiken	11%
Ik heb er nooit over nagedacht	10%
Anders	5%
Weet niet / geen mening	1%

Crypto

80% weet weinig van crypto

Cryptocurrency of cryptovaluta is digitaal geld, dat je als ruil- of beleggingsobject kunt gebruiken.
Bekende voorbeelden van cryptomunten zijn Bitcoin en Ethereum.

Vind je dat jij veel of weinig kennis hebt over cryptocurrency?

Heel veel	3%
Redelijk wat	16%
Een beetje	28%
Heel weinig	52%
Weet niet / geen mening	1%

Ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?

	Eens	Oneens	Weet niet / geen mening
'Het is voor mij duidelijk wat cryptocurrency precies inhoudt.'	41%	57%	2%
'Ik begrijp hoe cryptogeld 'gemaakt' wordt.'	36%	62%	2%
'Het is voor mij duidelijk waarom een cryptomunt in waarde stijgt of daalt.'	42%	55%	3%

Denk jij over het algemeen positief of negatief over cryptocurrency?

Heel positief	4%
Redelijk positief	22%
Redelijk negatief	31%
Heel negatief	21%
Weet niet / geen mening	22%

Crypto

De volgende vraag is gesteld aan deelnemers die cryptocurrency bezitten.

Waarom heb jij cryptovaluta gekocht?

Je kunt meerdere antwoorden aankruisen.

Omdat ik het leuk vind / als hobby	63%
Om vermogen op te bouwen	61%
Omdat het rendement meestal hoger is dan de spaarrente	50%
Omdat mijn vrienden ook cryptovaluta hebben	18%
Anders	12%
Omdat ik een bepaald spaardoel wil halen	10%
Om negatieve rente over mijn spaargeld te vermijden	6%
Omdat iemand die ik volg op sociale media ook cryptovaluta heeft	2%
Weet niet / geen mening	-

De volgende vraag is gesteld aan alle deelnemers.

Als je denkt aan de toekomst:

Wat is op jou van toepassing?

Ik ben van plan om mijn inkomsten (vooral) uit werk te halen	86%
Ik ben van plan om mijn inkomsten (vooral) uit beleggingen te halen (bv. aandelen, obligaties en/of fondsen)	4%
Ik ben van plan om mijn inkomsten (vooral) uit cryptocurrency te halen	1%
Geen van bovenstaande	4%
Weet niet / geen mening	5%

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, stuurt circa eens per maand een vragenlijst aan leden van 16 tot en met 34 jaar. Aan dit onderzoek, gehouden van 11 tot en met 20 december 2021, deden 1.727 deelnemers mee. De resultaten zijn na weging representatief voor vijf variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, stemgedrag en spreiding over het land. De uitslagen worden gepubliceerd door EenVandaag, de jongerenplatforms van NPO3 en andere platforms van de Publieke Omroep.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lotte Kamphuis, lotte.kamphuis@eenvandaag.nl

